

УКРАЇНА

(19) UA (11) 65052 (13) U
(51) МПК (2011.01)
B25J 15/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СТРУМЕНЕВИЙ ЗАХОПЛЮВАЛЬНИЙ ПРИСТРІЙ

1

2

(21) u201105243

(22) 26.04.2011

(24) 25.11.2011

(46) 25.11.2011, Бюл.№ 22, 2011 р.

(72) САВКІВ ВОЛОДИМИР БОГДАНОВИЧ, БІГУС
ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ, СКОЧИЛЯС ВІКТОР
ВОЛОДИМИРОВИЧ

(73) ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІ-
ЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ

(57) Струменевий захоплювальний пристрій, який
містить корпус, взаємодіюча з об'єктом маніпулю-
вання поверхня якого має циліндричну форму,
перпендикулярно до її осі симетрично виконано

сопло, що з'єднує робочу камеру з атмосферою,
причому осі об'єкта маніпулювання і корпусу ле-
жать в одній площині і паралельні між собою, а їх
циліндричні поверхні утворюють зазор, причому
робоча камера через отвір з'єднана з джерелом
тиску, який **відрізняється** тим, що корпус осна-
щений додатковою робочою камерою і додатковим
соплом, що розміщені симетрично до робочої ка-
мери і сопла відносно поздовжнього паза, що ви-
конаний посередині взаємодіючої із об'єктом мані-
пулювання поверхні, причому камери з'єднані між
собою трубою для нагнітання стиснутого повітря,
а робоча камера оснащена шарніром.

Корисна модель належить до галузі машино-
будування і може бути використана для безконтак-
тного захоплення і транспортування об'єктів типу
втулок, коротких трубок та ін.

Відомий струминний захоплювач, який містить
корпус, взаємодіюча з об'єктом маніпулювання
поверхня якого має циліндричну форму, перпен-
дикулярно до її осі симетрично виконано сопло,
що з'єднує робочу камеру з атмосферою, причому
осі об'єкта маніпулювання і корпусу лежать в одній
площині і паралельні між собою, а їх циліндричні
поверхні утворюють зазор, причому робоча каме-
ра через отвір з'єднана з джерелом тиску [декла-
раційний патент на винахід України № 33825, МПК
(2006) B25J15/06, Бюл. № 1, 15.02.2001].

Недоліком цього пристрою є недостатня ста-
більність і жорсткість утримання, а також немож-
ливість зміни кута захоплення об'єктів.

В основу корисної моделі поставлена задача
підвищення жорсткості безконтактного захоплення
і стабільності утримання для транспортування
об'єктів типу втулок, коротких трубок та ін. із попе-
реднім позиціонуванням під об'єктом маніпулю-
вання та можливість зміни кута захоплення об'єк-
тів маніпулювання шляхом виконання
струменевого захоплювального пристрою, який
містить корпус, взаємодіюча з об'єктом маніпулю-
вання поверхня якого має циліндричну форму,
перпендикулярно до її осі симетрично виконано
сопло, що з'єднує робочу камеру з атмосферою,

причому осі об'єкта маніпулювання і корпуса ле-
жать в одній площині і паралельні між собою, а їх
циліндричні поверхні утворюють зазор, причому
робоча камера через отвір з'єднана з джерелом
тиску, причому корпус оснащений додатковою ро-
бочою камерою і додатковим соплом, що розмі-
щені симетрично до робочої камери і сопла відно-
сно поздовжнього паза, що виконаний посередині
взаємодіючої із об'єктом маніпулювання поверхні,
причому камери з'єднані між собою трубою для
нагнітання стиснутого повітря, а робоча камера
оснащена шарніром.

На кресленні представлена конструктивна
схема струменевого захоплювального пристрою і
зафіксований об'єкт маніпулювання.

Пристрій містить корпус 1, на якому закріплені
робоча камера 2 і додаткова робоча камера 3. В
корпусі виконано сопло 4 і додаткове сопло 5 для
з'єднання цих камер із атмосферою. Додаткова
робоча камера 2 і додаткове сопло 5 розміщені
симетрично до робочої камери 2 і сопла 4 відно-
сно поздовжнього паза 6. Поздовжній паз 6 викона-
ний посередині взаємодіючої з об'єктом маніпулю-
вання поверхні 7. Камери з'єднані між собою
трубою 8 для нагнітання стиснутого повітря, яка
під'єднана до цих камер за допомогою штуцера 9 і
додаткового штуцера 10. Робоча камера 2 осна-
щена шарніром 11, що кріпиться до неї за допомо-
гою болта 12 для шарніра. Шарнір 11 має кріплен-
ня для з'єднання із рукою робота чи маніпулятора

(19) UA (11) 65052 (13) U

(на кресленні не показано). В робочій камері 2 виконаний отвір 13. До цього отвору за допомогою болта 14 для повітряної магістралі під'єднане джерело тиску 15.

Струменевий захоплювальний пристрій працює наступним чином. В процесі роботи пристрою передбачається його попереднє позиціонування під об'єктом маніпулювання 16. Стиснуте повітря від джерела тиску 15 через болт 14 для повітряної магістралі і отвір 13 надходить в робочу камеру 2. Далі стиснуте повітря по трубці 8 для нагнітання стиснутого повітря надходить в додаткову робочу камеру 3. Робочий агент з надкритичною швидкістю витікає в навколишнє середовище із сопла 4 і додаткового сопла 5. Із зменшенням відстані h , між взаємодіючою із об'єктом маніпулювання по-

верхнею 7 і об'єктом маніпулювання 16 утворюється пружна пневматична подушка. Об'єкт маніпулювання 16 фіксується. Наявність сопла 4 і додаткового сопла 5 дозволяє максимально швидко зафіксувати об'єкт маніпулювання 16. Поздовжній паз 6 призначений для запобігання взаємодії повітряних потоків із сопел 4 і 5. Змінюючи положення болта 12 для шарніра, можна змінити кут захоплення об'єктів маніпулювання.

Це дає змогу підвищення жорсткості безконтактного захоплення і стабільності утримування для транспортування об'єктів типу втулок, коротких трубок та ін. із попереднім позиціонуванням під об'єктом маніпулювання та можливість зміни кута захоплення об'єктів маніпулювання.

